

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

Z FIZYKI W V LO

I. Cele oceniania

Ocenianie i sprawdzanie jest integralnym elementem procesu nauczania i powinno występować w różnych formach oraz we wszystkich jego etapach.

- Ocenie podlegają umiejętności i wiedza określone programem nauczania.
- Wykaz umiejętności i wiadomości przedstawiany jest uczniom na początku roku szkolnego poprzez omówienie.
- Uczeń winien starać się o systematyczne uzyskiwanie ocen w semestrze.
- Zapoznanie uczniów z ich osiągnięciami edukacyjnymi i postępami w nauce.
- Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.
- Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
- Dostarczanie rodzicom, opiekunom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

II. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia

- Sprawdziany,
- Kartkówki,
- Wypowiedzi ucznia (odpowiedzi, aktywność),
- Prace domowe (ustne, pisemne),
- Prace długoterminowe (referaty, pomoce dydaktyczne),
- Konkursy przedmiotowe.

III. Kryteria wg których oceniane są poszczególne obszary aktywności

1. Sprawdziany i kartkówki:

Sprawdziany jedno- i wielostopniowe służą do sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów po opracowaniu danego działu fizyki. Zadania w tych sprawdzianach zostały dobrane zgodnie z zaplanowanymi osiągnięciami ucznia zawartymi w programie nauczania. Dysponując planem każdego sprawdzianu, nauczyciel otrzymuje informacje o tym, co uczeń już wie i czego jeszcze nie umie. Sprawdziany wielostopniowe przeprowadzane są w wersjach A i B. W zależności od liczby poprawnych odpowiedzi uczeń otrzymuje odpowiedni stopień.

Kartkówki - (10 - 15 minutowe) obejmują materiał z trzech lub dwóch ostatnich lekcji. Ocena z kartkówki traktowana jest jak ocena z odpowiedzi ustnej, gdyż daje dowód przygotowania się ucznia z 3 ostatnich tematów lekcyjnych.

Jeden raz w semestrze uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny.

Nie można zgłosić nieprzygotowania do lekcji powtórzeniowej, sprawdzianu lub zapowiedzianej „kartkówki”.

2. Wypowiedzi ustne:

Uczeń jest oceniany z trzech ostatnich tematów. Kryteria oceny ustnej są następujące:

- bezbłędna, samodzielna, wykraczająca poza program - **ocena celująca**
- bezbłędna, samodzielna, wyczerpująca - **ocena bardzo dobra**
- bezbłędna, samodzielna, niepełna - **ocena dobra**

- z błędami, samodzielna, niepełna - **ocena dostateczna**
- z błędami, z pomocą nauczyciela, niepełna - **ocena dopuszczająca**
- nie udzielenie prawidłowej odpowiedzi - **ocena niedostateczna**
Nie każda odpowiedź musi być oceniana.

3. Prace domowe:

Prace domowe mogą być: indywidualne krótkoterminowe z lekcji na lekcję (wykonywanie samodzielnie zadań i ćwiczeń) lub długoterminowe (np. referat, opracowanie zagadnienia, wykonanie pomocy dydaktycznej, projektu itp).

4. Aktywność ucznia to aktywność na lekcji w postaci:

- zaangażowania w pracę na lekcji (lub jego brak);
- udziału w dyskusji;
- wypowiedzi w trakcie rozwiązywania nowych problemów;
- eksperymentowania w toku lekcji, pomysłu, inicjatywy

Szczególną formą aktywności są referaty lub prace doświadczalne.

Referaty niesamodzielne oraz bez podania źródeł nie będą sprawdzane, a w przypadku skopiowania cudzej pracy uczeń może otrzymać ocenę niedostateczną.

Aktywność ucznia może być **oceniana znakiem „+” lub „-”**.

„+” uczeń może uzyskać za:

- aktywny udział w lekcji,
- aktywny udział w pracy grupy rozwiązującej problem, zadanie,
- wykonanie doświadczenia,
- rozwiązanie typowego zadania domowego,
- rozwiązanie zadania domowego „dla chętnych”,
- wyszukanie i zaprezentowanie informacji zdobytych z różnych źródeł np. Internetu, encyklopedii multimedialnej,
- przygotowanie krzyżówki lub innego ciekawego zadania jako formy przerwy śródlekcyjnej,
- zrobienie prostego przyrządu do doświadczeń fizycznych wykonywanych na lekcjach,
- rozwiązanie problemu o niewielkiej skali trudności

„-” uczeń może uzyskać za:

- brak koniecznych, wcześniej zapowiedzianych, materiałów niezbędnych podczas lekcji,
- brak oznak pracy w grupie,
- niewykonanie prostych czynności w toku lekcji (nie są one związane z wolnym tempem pracy ucznia).

Ustala się, że za 5 znaków „+” uzyskuje się **ocenę bardzo dobrą**, a za 5 znaków „-” **ocenę niedostateczną**.

Pod koniec semestru uczeń może poprosić o wpisanie oceny dobrej za 4 znaki „+”, a oceny dostatecznej za 3 znak „+”.

5. **Konkursy przedmiotowe** - oceniane jest miejsce, które osiągnął uczeń oraz jego praca włożona w przygotowanie się do udziału w konkursie.

IV. Zasady oceniania

- Sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli uczeń opuścił sprawdzian powinien go napisać w ciągu tygodnia od powrotu do szkoły.
- Sprawdziany są zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej. Obejmuje określony przez nauczyciela zakres materiału i poprzedzone są lekcją powtórzeniową.
- Stopień ze sprawdzianu uczeń może poprawić. Poprawa odbywa się w ciągu jednego tygodnia od rozdania prac i tylko jeden raz w formie określonej przez nauczyciela. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może poprawić oceny w tym terminie, nauczyciel na prośbę ucznia, może ustalić nowy termin poprawy oceny.
- Ocenę pozytywną za sprawdzian wystawia się tylko za pracę samodzielną (bez tzw. ściągania).
- Kartkówki z trzech ostatnich lekcji mogą być niezapowiadane.
- Uczniowie nieobecni na kartkówce mogą pisać ją za zgodą nauczyciela w najbliższym terminie.
- Stopień uzyskany podczas poprawiania oceny wpisuje się do dziennika za oceną uzyskaną poprzednio.
- Jeżeli uczeń podczas poprawy uzyskał stopień wyższy, poprzedni stopień wykorzystywany jest tylko do oceny systematyczności pracy ucznia.
- Oceny z prac pisemnych mają decydujące znaczenie przy wystawianiu oceny śródrocznej lub rocznej.
- Sprawdzian może zawierać zadania dodatkowe, wykraczające poza podstawę programową. Uczeń, który prawidłowo wykona to zadanie otrzyma stopień celujący pod warunkiem rozwiązania zadań odpowiadających ocenie bardzo dobrej.
- W przypadku 5-dniowej i dłuższej absencji chorobowej ucznia nauczyciel ma obowiązek umożliwić uczniowi uzupełnienie wiadomości i umiejętności w ciągu tygodnia i wstrzymać się od oceniania ucznia w tym okresie.
- Udział z powodzeniem w olimpiadach i konkursach to podstawa do oceny celującej.
- Uczeń prowadzi zeszyt przedmiotowy, w którym zapisuje własne rozwiązania zadań. Ich samodzielność może być sprawdzona i oceniona przez nauczyciela. Zeszyt powinien być prowadzony systematycznie. Uczeń w przypadku nieobecności w szkole powinien zeszyt uzupełnić.
- W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.
- Nauczyciel jest obowiązany na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzone zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się uniemożliwiają sprostanie tym wymaganiom.
- Dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia itd.) stosuje się następujące zasady:
 - a) uczniowie mogą stosować pismo drukowane, zwiększające czytelność zapisu,
 - b) na sprawdzianach nauczyciel może zmniejszyć ilość zadań lub (jeżeli to możliwe) wydłużyć czas pracy,
 - c) pkt. b) nie obowiązuje wtedy gdy sprawdzian opiera się na zadaniach testowych (wyboru, zdań niedokończonych itp.),
 - d) pisemne sprawdziany oceniane są za treść merytoryczną (na ocenę nie ma wpływu estetyka zapisu, interpunkcja czy ortografia),
 - e) jeśli uczeń wyraża taką wolę, przy wykonaniu operacji wymagających wielokrotnych przekształceń należy umożliwić uczniowi ustne skomentowanie wykonanych działań.

- Nauczyciel jest zobowiązany do sprawdzenia prac pisemnych w ciągu 10 dni roboczych (nie później niż 10 dni roboczych przed klasyfikacją), poinformowania uczniów o ocenie oraz pokazania prac uczniom, omówienia ich i ustalenia sposobu dokonania poprawy błędów.
- Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne wystawiane są z ocen cząstkowych. Oceny te nie są średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.
- Ocena roczna jest oceną podsumowującą osiągnięcia edukacyjne w danym roku szkolnym.
- Uczeń, który otrzymał ocenę ndst na półrocze zobowiązany jest zaliczyć semestr w wyznaczonym terminie.
- Uczeń, który był nieklasyfikowany na pierwsze półrocze, powinien przystąpić do sprawdzianu klasyfikacyjnego w terminie ustalonym przez nauczyciela.
- Zakres wymagań na sprawdzian klasyfikacyjny obejmuje wiadomości i umiejętności ze wszystkich poziomów.
- W przypadku, gdy uczeń z przyczyn nieusprawiedliwionych nie przystąpi do sprawdzianu klasyfikacyjnego, otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Ocena ze sprawdzianu klasyfikacyjnego jest wpisywana na drugie półrocze jako ocena cząstkowa i ma decydujący wpływ na ocenę roczną.

V. Wymaganie edukacyjne na poszczególne oceny:

• Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

a) nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową fizyki w danej klasie, przy czym braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy.

b) na tym poziomie uczeń:

- nie rozumie pytań i poleceń,
- nie zna podstawowych praw, pojęć i wielkości fizycznych,
- w wypowiedziach popełnia bardzo poważne błędy merytoryczne
- nie umie obserwować i opisywać zjawisk fizycznych
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela.

Warunkiem koniecznym otrzymania oceny wyższej niż niedostateczna jest otrzymanie przynajmniej jednej oceny pozytywnej z co najmniej 80% zakresu materiału w danym półroczu.

• Wymagania konieczne - ocena dopuszczająca

a) treści najłatwiejsze najczęściej spotykane, niezbędne do uczenia się podstawowych umiejętności i możliwie praktyczne,

b) na tym poziomie należy zwrócić uwagę na :

- znajomość niektórych (przydatnych przedmiotowo i międzyprzedmiotowo) wielkości fizycznych, pojęć, zależności i praw fizycznych,
- wskazywanie i rozróżnianie podstawowych zjawisk i procesów fizycznych,
- rozróżnianie wielkości fizycznych i nazywanie jednostek tych wielkości,
- wykonywanie prostych obliczeń.

• Wymagania podstawowe - ocena dostateczna

a) treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, najbardziej niezbędne na danym i wyższym etapie kształcenia,

b) na tym poziomie kształcenia należy zwrócić uwagę na :

- znajomość praw, zasad, wielkości fizycznych oraz podstawowych zależności,
- wykonywanie prostych obliczeń,
- sporządzanie i korzystanie z wykresów ilustrujących zależności między wielkościami fizycznymi,
- rozumienie sensu fizycznego omawianych wielkości fizycznych,
- poprawne wyrażanie swoich myśli w prostych przykładach.

• **Wymagania rozszerzające - ocena dobra**

a) treści przystępne (średnio trudne), bardziej złożone i mniej typowe, w pewnym stopniu hipotetyczne, pośrednio użyteczne w pozaszkolnej działalności ucznia,

b) obejmują one :

- sprawne posługiwanie się pojęciami wielkości fizycznych i ich jednostkami,
- interpretację przebiegu zjawiska w oparciu o poznane prawa i zasady fizyczne,
- przeprowadzanie kilkietapowych rozumowań,
- wykonywanie bardziej skomplikowanych obliczeń, przekształcanie jednostek.

• **Wymagania dopełniające - ocena bardzo dobry**

a) treści trudne do opanowania, złożone i nietypowe, występujące w wielu równoległych ujęciach, nie wykazujące bezpośredniej użyteczności w pozaszkolnej działalności ucznia,

b) obejmują one :

- przeprowadzanie skomplikowanych kilkietapowych rozumowań, również z wykorzystaniem wiedzy z innych działów,
- wykonywanie obliczeń, polegających na przekształcaniu wzorów i jednostek,
- formułowanie samodzielnych wypowiedzi używając języka fizyki,
- wykonanie lub opisanie doświadczenia ilustrującego poznane prawa i zasady.

• **Wymagania wykraczające - stopień celujący** Obejmują wszystkie wymagania na stopień bardzo dobry i ponadto uczeń ma osiągnięcia :

- wykraczające ponad program, wiedzę i umiejętności oryginalne, twórcze, łączy wiedzę z różnych działów fizyki, wykonuje dodatkowe zadania,
- w konkursach i olimpiadach fizycznych szczebla ponad szkolnego (uzyskał tytuł laureata konkursu o zasięgu wojewódzkim lub tytuł laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady).

Procentowa ocena prac pisemnych:

100% + zad. dod. – cel.

100% - 90% - bdb

89% - 75% - db

74% - 51% - dst

50% - 40% - dop

39% - 0 - ndst

Po każdym roku szkolnym zasady oceniania przedmiotowego z fizyki podlegają ewaluacji.

**Wymagania dla uczniów posiadających opinię lub orzeczenie
Poradni Psychologicznej – Pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu.**

I. Podczas oceniania:

- dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości ucznia,
- dobór metod i form oceniania do indywidualnych możliwości ucznia,
- podczas odpowiedzi ustnych dłuższe oczekiwanie na odpowiedź, powtórzenie pytania, precyzowanie jasno i krótko pytania,
- podczas robienia notatek - ograniczenie do najistotniejszych wiadomości,
- wydłużenie czasu pracy przy pisemnych formach wypowiedzi,
- zmniejszenie ilości zadań podczas prac pisemnych,
- ocenianie prac pisemnych tylko pod względem zawartości merytorycznej, poziom graficzny pisma i estetyka nie mają wpływu na ocenę;

Uczeń z zespołem Aspergera:

- starannie należy wybrać miejsce do siedzenia w klasie, biorąc pod uwagę czynniki rozpraszające uwagę,
- przy zadawaniu pytania wskazane jest dłuższe oczekiwanie na odpowiedź, powtórzenie pytania,
- wskazane jest wydłużenie czasu pracy przy pisemnych formach wypowiedzi,
- należy robić krótkie przerwy między zadaniami, tak aby dać czas na ich przetworzenie,
- podawać tylko jedno polecenie na raz,
- wydawanie poleceń musi być jednoznaczne,
- w ocenianiu przywiązywać wagę do wypowiedzi ustnych, a prace pisemne jeśli to możliwe stosować w formie testów.

Uczeń z dyskalkulią:

- możliwie jak najczęściej w trakcie samodzielnej pracy udzielać pomocy i wyjaśnień, podchodzić do ucznia,
- pracować z uczniem na zajęciach wyrównawczych, często utralać opanowane umiejętności,
- dawać więcej czasu na rozwiązywanie zadań,
- nagradzać za wysiłek i pracę, a nie jedynie za jej efekty,
- pozwolić na wykonywanie wszelkich obliczeń, które pozwolą dojść do poprawnego rozwiązania, nie wymagać metody przyjętej przez nauczyciela, ale pozwolić przyjąć własną strategię rozwiązywania zadania. Wykonywanie operacji matematycznych jest obniżone.

Uczeń słabowidzący:

- pozwolić zajmować uczniowi dogodne dla siebie miejsce w klasie, aby samodzielnie regulował dopływ światła,
- podczas pracy na lekcji umożliwić uczniowi korzystanie z typoskopu do odznaczania tekstu i kolorowych flamastrów do podkreślania,
- wydłużać czas podczas prezentacji rzeczy nowych i szczegółowych,
- umożliwić pracę z materiałami pisanymi powiększoną czcionką,
- indywidualizować wymagania i ocenianie w zakresie zadań wymagających szczegółowych obserwacji,
- wydłużać czas dla czynności związanych ze spostrzeżeniem, czytaniem i pisanem.

Wszystkie, niewymienione w przedmiotowych zasadach oceniania sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów, regulują zasady zawarte w Statucie ZSO nr 1 V Liceum Ogólnokształcącego - Wewnątrzszkolne Ocenianie.